

Thesis Title Food Security Assessment of Tharu Ethnic Communities in Dang District, Nepal

Author Mr. Shreedhar Gyawali

Degree Master of Science (Agriculture) Agricultural Systems

Thesis Advisory Committee

Assoc. Prof. Dr. Benchaphun Ekasingh Chairperson

Lect. Dr. Kamol Ngamsomsuke Member

ABSTRACT

In Nepal, the national and district level cereal production does not reveal adequately food security problem of the people. Although the Dang district, mid western part of Nepal is food sufficient, food security is still a major problem for backward ethnic and caste groups. This study has as its objectives to assess major socio-economic and institutional factors influencing household food security and to identify constraints to food security and strategies for improving food security of Tharu ethnic communities. A total of seventy two households were selected through stratified random sampling technique comprising of twelve villages of Tharu communities in Dang district, Mid-western region of Nepal. Cereal production, consumption, use, food constraints to food security were among the data collected.

Most of Tharu ethnic population depended mainly upon subsistence agriculture where underemployed labor force, dependency on outsiders, lack of land ownership, low income, poverty and poor access to the employment and infrastructure were found to be their main characteristics. Consequently, their existing production systems were not sufficient for sustaining their livelihoods.

The study showed that household food adequacy varied from 44 per cent to 135 per cent with mean adequacy 88 per cent of household requirements. However, 32 per cent of the Tharu households were found food secure, 35 per cent marginally secure while 33 per cent food insecure. Three cereal crops (rice, maize and wheat) were found the main sources of food contributing 85-90 per cent of household calorie intake and rice constituted 86 per cent of the calorie from cereal. The study has revealed that higher distribution of farm size, income, full land ownership, access to irrigation and participation on agricultural groups influence better food security status. Using ordinary least square regression, the factors contributing to food security were found to be access to agricultural extension, adoption of modern rice varieties, higher income sources and reduction of the traditional alcohol making. A traditional practice was found brewing alcohol from 27 and 35 per cent cereal grain of total food consumption for marginally food secure and food insecure households respectively which led definitely to their food insecurity in Tharu ethnic communities.

In order to improve food security status of Tharu ethnic communities, food security strategies and programs should be designed in such a way that would focus on and address the recognized factors and causes of food insecurity in Tharu ethnic community. Tharu indigenous leader and institutions can have potential role in revising traditional practices in alcohol making and also can provide opportunities toward more effective development programs and activities. Understanding potentials and drawbacks of Tharu ethnic cultural system is a prerequisite for improving livelihood and food security.

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

การประเมินความมั่นคงทางอาหารของชุมชนเผ่าทาร์ูในเขต
อำเภอคัง ประเทศเนปาล

ผู้เขียน

นายเชรคครา เกวลี

ปริญญา

วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) เกษตรศาสตร์เชิง
ระบบ

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์:

รศ.ดร. เบญจพรรณ เอกะสิงห์

ประธานกรรมการ

อ.ดร. กมล งามสมสุข

กรรมการ

บทคัดย่อ

ถึงแม้ว่าการผลิตธัญญาหารในประเทศเนปาลยังไม่เป็นปัญหาในระดับประเทศและระดับภูมิภาค แต่ในอำเภอคังในเขตตะวันตกกลางของประเทศเนปาลกำลังประสบกับปัญหาความมั่นคงทางด้านอาหาร ในระหว่างชาติพันธุ์และระหว่างกลุ่มชนวรรณะ การศึกษานี้จึงได้ประเมินปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ปัจจัยทางด้านสถาบันที่มีผลต่อความมั่นคงทางอาหารในระดับครัวเรือนและบ่งชี้ให้เห็นถึงข้อจำกัดของการจัดการความมั่นคงทางด้านอาหารและกลยุทธ์ในการพัฒนาเพื่อยกระดับความมั่นคงทางด้านอาหารในกลุ่มชุมชนของชาติพันธุ์ทาร์ู ซึ่งการสุ่มตัวอย่างได้ใช้เทคนิคการสุ่มอย่างง่ายเพื่อเลือกตัวอย่างจำนวน 72 ครัวเรือนจากชุมชนชาติพันธุ์ทาร์ู จำนวน 12 หมู่บ้าน ในอำเภอคัง ในเขตตะวันตกกลาง เพื่อเก็บข้อมูลการผลิตพืชธัญญาหาร การบริโภคพืชธัญญาหาร การใช้ประโยชน์จากพืชธัญญาหารและข้อจำกัดทางด้านอาหารเพื่อศึกษาความมั่นคงทางด้านอาหาร

จากการศึกษาพบว่า ประชากรในชุมชนทาร์ูส่วนใหญ่จะทำการเกษตรแบบพอยังชีพ ประชากรกลุ่มนี้จะถูกบังคับให้เป็นแรงงานที่ตนเองไม่มีถนัด ต้องพึ่งพาภาคนอกเกษตรเป็นส่วนใหญ่ เนื่องจากไม่มีที่ดินถือครองเป็นของตนเอง มีรายได้น้อย ยากจน และไม่สามารถเข้าถึงการจ้างงานที่เป็นธรรม ไม่สามารถเข้าถึงสาธารณูปโภค ด้วยเหตุนี้ประชากรกลุ่มนี้จึงยังอยู่ในระบบการผลิตที่ไม่สามารถเลี้ยงชีพได้อย่างยั่งยืน

การศึกษานี้แสดงให้เห็นว่า อาหารที่มีพอสสำหรับครัวเรือนจะอยู่ในช่วง ร้อยละ 44 ถึง ร้อยละ 135 โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ ร้อยละ 88 ของความต้องการบริโภคของครัวเรือน อย่างไรก็ตาม การศึกษานี้พบว่าครัวเรือนชุมชนทาร์ ร้อยละ 32 ที่มีความมั่นคงทางด้านอาหาร และ ร้อยละ 35 มีความมั่นคงทางด้านอาหารบ้าง ในขณะที่ ร้อยละ 33 ไม่มีความมั่นคงทางด้านอาหาร จากการพิจารณาพืช ัญญาหาร (ข้าว ข้าวโพด และข้าวสาลี) พบว่าครัวเรือนจะได้รับพลังงานจากการบริโภคอาหารหลักคิด เป็นร้อยละ 85-90 ของสัดส่วนพลังงานจากการบริโภคทั้งหมดที่ครัวเรือนได้รับ โดยที่ครัวเรือนได้รับ พลังงานจากข้าวคิดเป็นร้อยละ 86 ของสัดส่วนการบริโภคพืช ัญญาหารทั้งหมด การศึกษายังพบอีกว่า การกระจายที่ดินของขนาดฟาร์ม รายได้ในครัวเรือน กรรมสิทธิ์การถือครองที่ดิน การเข้าถึงระบบ ขลประทาน และการมีส่วนร่วมของกลุ่มเกษตรกรจะมีอิทธิพลต่อสถานะความมั่นคงทางด้านอาหาร จากการวิเคราะห์สมการถดถอยแบบ OLS พบว่าปัจจัยที่มีผลกับความมั่นคงทางด้านอาหารได้แก่ การ ส่งเสริมการเกษตร การยอมรับพันธุ์ข้าวปรับปรุงใหม่ มีรายได้ที่สูงขึ้น และการลดลงของการผลิต แอลกอฮอล์พื้นบ้าน ซึ่งจากการศึกษาพบว่าการผลิตแอลกอฮอล์พื้นบ้านจะใช้พืช ัญญาหารร้อยละ 27 และ 35 ของอาหารสำหรับการบริโภคในกลุ่มที่มีความมั่นคงทางอาหารหน่วยสุดท้าย และการบริโภค ทั้งหมดในกลุ่มที่ไม่มีความมั่นคงทางอาหารตามลำดับ ซึ่งจะส่งผลไปถึงความไม่มั่นคงทางด้านอาหาร ในชุมชนชาติพันธุ์ทาร์

การวางแผนและการวางกลยุทธ์เพื่อพัฒนาระดับความมั่นคงทางด้านอาหารในชุมชนทาร์ ควร จะต้องพิจารณาถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องและสาเหตุของการเกิดความไม่มั่นคงทางด้านอาหารในเขตชุมชน ทาร์ ผู้นำและสถาบันในชุมชนจะเป็นผู้ที่มิบเทาบทและมีศักยภาพที่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการผลิต แอลกอฮอล์พื้นบ้าน และจะช่วยผลักดันให้เกิดการดำเนินการตามแผนกลยุทธ์ที่วางไว้ ความเข้าใจใน ศักยภาพของชุมชนและวัฒนธรรมของชุมชนเผ่าทาร์เป็นสิ่งแรกที่จะต้องทำ ก่อนที่จะดำเนินการเพื่อ พัฒนาและยกระดับชีวิตความเป็นอยู่และความมั่นคงทางด้านอาหารของเขตชุมชนทาร์